

KUTSESTANDARD

Põrandakatja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalikke kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse koolituskavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsestandard Põrandakatja, tase 4 on täienduskoolituse õppekava ja töömaailma kutse andmise aluseks. See kutsestandard ei ole tasemeõppe õppekava ning koolilõpu kutse andmise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Põrandakatja, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes. Põrandakatja põhilisteks tööülesanneteks on viimistletavate pindade katmine erinevate materjalidega (PVC, tekstiil, tehisvaikkatted, parketid, kummikatted jne). Töö hõlmab ka viimistlevate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtu lõikamist ja paigaldamist.</p> <p>Põrandakatja, tase 4 korraldab iseseisvalt oma töökoha ja vastutab oma tööülesannete kvaliteetse täitmise eest. Töökorraldusest lähtuvalt võib oma kutsealal juhendada ja nõustada vähem kogenud kolleege nende tavatöös.</p> <p>Üldjuhul töötavad põrandakatjad täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viis päeva nädalas). Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt kaetavatest pindadest. Töö on füüsiliselt koormav, töörütm on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse sageli sundasendites: seistes, põlvili asendis või kükakil. Ettevaatlik tuleb olla komistamise ja libastumistega. Põrandakatja töös puututakse kokku ka tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergilisi reaktsioone ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ning kanda kaitseriietust.</p> <p>Põrandakatja töövahendid on erinevad käsitööriistad (lood, käsilõikeriistad, liimikamm, haamrid, liibid jne), seadmed ja mõõteriistad (segutrell, frees, laser jne) ning materjalid (kuivsegud, liimid, hermeetikud, tehisvaikmaterjalid jne).</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 PVC, LVT ja SPC linoleum- ja kummimaterjalide paigaldamine</p> <p>A.2.2 Parkettide paigaldamine</p> <p>A.2.3 Tekstiilist plaat- või rullmaterjali paigaldamine</p> <p>A.2.4 Tehisvaik pinnakatete paigaldamine</p> <p>A.2.5 Madalama kvalifikatsiooniga põrandakatjate nõustamine ja juhendamine</p>
A.3 Kutsealane ettevalmistus
<p>Üldjuhul on 4. taseme põrandakatjana töötavatel inimestel kas erialane kutseharidus ja kutsealane töökogemus ehitusettevõttes või keskkaridus ning kutsealane töökogemus ehitusettevõttes.</p>
A.4 Enamlevinud ametinimetused
<p>Põrandakatja</p>
A.6 Tulevikuoskused
<p>Ehitusvaldkonna spetsialistide töös muutub järjest olulisemaks ehitusprotsessi kui terviku mõistmine, teadlikkus rohemajanduse põhimõtetest ehituses, energiatõhususe nõuetega arvestamise, lammutus- ja ehitustööde käigus tekkivate jäätmete korrektse sorteerimise ning saastatuse ärahoidmise oskus (tagamaks ressurside maksimaalset</p>

ringlussevõttu). Samuti jooniste lugemise, sh 3D-jooniste, ning erialaste veebi- ja nutiseadmete rakenduste kasutamise oskus.

B-osa **KOMPETENTSUSNÕUDED**

B.1 Kutse struktuur

Põrandakatja, tase 4 kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kohustuslike kompetentside tõendamine.

B.2 Põrandakatja, tase 4 üldoskused

1. Väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise; suhtleb konstruktiivselt hoiab häid suhteid kolleegidega; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades.
2. Kohandub meeskonnaga; teab ja arvestab enda ja teiste rolli meeskonnas; peab kinni meeskonna liikmete vahelistest kokkulepetest; on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; jagab meeskonnaliikmetega vajalikku informatsiooni; korraldab enda tööloigu sujuva toimimise, lähtudes juhistest.
3. Mõistab pideva õppimise ja enesearendamise vajadust; seab eesmärgid professionaalseks arenguks; omandab uusi teadmisi ja oskusi ning rakendab neid oma töös.
4. Mõistab ehitusprotsesse ja nende järjestatust (üldine arusaam ehitustegevusest ja energiatõhususest ehitiste ehitamisel ehitustööde ettevalmistamisest kuni ehitise valmimiseni) ja arvestab seda oma töös.
5. Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate poolt ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid.
6. Tunneb tööks vajalikke mõõtevahendeid/instrumente ja nende tööspetsiifikat ja kasutab neid töö tegemisel hoiab neid korras järgides kasutus ning hooldusjuhiseid.
7. Käitleb ehitusjäätmekid vastavalt juhistele.
8. Oskab lugeda ja saab aru ehitusjoonistest ja projektdokumentatsioonist. Määratleb vajadusel tööks vajalikud materjalid ja materjalide mahud.
9. Kasutab oma töös ergonoomilisi, energiasäästlikke ja ohutuid töövõtteid ning isikukaitsevahendeid, järgides kõikides tööprotsessietappides töötervishoiu-, keskkonnahoiu-, tööohutusnõudeid, piirab ohulindiga oma töötsooni, tagab töökoha valgustatuse, järgib ohutusnõudeid töötamisel tõstemehhanismide haardealas.
10. Tegutseb õnnetusjuhtumi korral vastavalt kokkulepitud juhistele, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.
11. Tugineb oma töös algteadmistele energiatõhususest, ehitusfüüsikast (sh soojusisoleerimine, niiskuse- ja hüdrosisoleerimine), viimistlustöödega seonduvate ehitusmaterjalide omadustest ja lähtub keskkonna tingimustest.
12. Kasutab oma töös inglise keelt tasemel A2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused) koos erialase sõnavaraga.
13. Kasutab oma igapäevatöös arvutiit algasemel kasutaja tasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 PVC, LVT, SPC linoleum- ja kummimaterjalide paigaldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad

1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia pinnale sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne). Valmistab ette PVC materjalidega kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekaetavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrdumise eest.
2. Koostab materjali jaotuskavandi, lähtudes sisekujundusprojektist ja materjali paigaldusjuhendist, ning märgib ettevalmistatud põrandapinnale mustri.
3. Kontrollib visuaalselt paigaldatava materjali kvaliteedi vastavust nõuetele. Lõikab välja jaotuskavandil märgitud kujundid ning sobitab need, lähtudes mahamärgitud mustrist.
4. Paigaldab PVC, LVT, SPC või linoleum- või kummimaterjali, lähtudes materjali paigaldusjuhendist, tööülesandest ja / või mahamärgitud mustrist. Vormistab PVC ja linoleumi kasutamisel ülespõrded seinale, lähtudes sisekujundusprojektist. Freesib paanidevahelised vuugid rullmaterjalide puhul, valides freesimissügavuse vastavalt materjalile. Kuum- või külmkeevitab vuugid, lähtudes tööülesandest. Viimistleb vuugid.

5. Vormistab erinevate materjalide (näit. vaip, seinakattematerjal) liitekohad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.	
6. Kontrollib visuaalselt tehtud paigaldustööde vastavust kvaliteedinõuetele.	
B.3.2 Parkettide paigaldamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne) vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia. Valmistab ette parketiga kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides käsitletavat pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekaetavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrumise eest.</p> <p>2. Koostab materjali jaotuskavandi lähtudes sisekujundusprojektist ning märgib selle ettevalmistatud põrandapinnale.</p> <p>3. Paigaldab alusmaterjalid lähtudes aluspõranda liigist. Kontrollib visuaalselt paigaldatava parketi kvaliteedi vastavust nõuetele. Sobitab eelnevalt visuaalset terviklikkust silmas pidades ja lähtudes parketi liigist parketilauad. Määrab ujuvparketiga kaetava pinna suurusega seotud nõuetest tulenevalt deformatsioonivuukide asukohta ja mõõdud. Paigaldab ujuvparketi lähtudes tootjapoolsest paigaldusjuhendist.</p> <p>4. Kontrollib visuaalselt paigaldatava parketi kvaliteedi vastavust nõuetele. Sobitab eelnevalt parketilauad, lähtudes parketi liigist ja visuaalset terviklikkust silmas pidades. Jätab põranda ja püsikonstruktsioonide liitekohtadesse ning pinna suurusega seotud nõuetest tulenevalt deformatsioonivuugid. Paigaldab aluspõrandale liimitava parketi, lähtudes tööülesandest ja paigaldusjuhendist, kasutades parketitüübile sobivat liimi. Lihvib parketi, vajadusel täidab (pahteldab) tühimikud ja defektid, kui on tegemist viimistlemata liimitava parketiga. Teostab viimistluseelse lihvimise ja lõpliku viimistluse, lähtudes tööülesandest.</p> <p>5. Vormistab erinevate materjalide (näit. vaip, seinakattematerjal) liitekohad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.</p>	
B.3.3 Tekstiilist plaat- või rullmaterjali paigaldamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Kontrollib ruumi sisekliima ja aluspinna ning töötingimuste vastavust nõuetele. Määratleb kaetavale pinnale vajalike ettevalmistustööde tehnoloogia sõltuvalt aluspinna eripärast (puitpõrand, kipsvalupõrand, betoonpõrand jne) . Valmistab ette tekstiilist plaat- või rullmaterjaliga kaetavad põrandad või seinad, vajadusel tasandades, pahteldades, lihvides, puhastades ja kruntides käsitletavat pinda. Valmistab ette materjalid. Katab mittekaetavate pinnad, kaitsmaks neid töö käigus tekkida võivate kahjustuste või määrumise eest.</p> <p>2. Koostab materjali jaotuskavandi, lähtudes sisekujundusprojektist ja materjali paigaldusjuhendist ning märgib ettevalmistatud põrandapinnale mustri.</p> <p>3. Kontrollib visuaalselt paigaldatava materjali kvaliteedi vastavust nõuetele. Lõikab välja jaotuskavandil märgitud kujundid ning sobitab need, lähtudes mahamärgitud mustrist.</p> <p>4. Paigaldab tekstiilkatte, lähtudes materjali paigaldusjuhendist, tööülesandest ja / või mahamärgitud mustrist. Kuumkeevitab vuugid, lähtudes tööülesandest.</p> <p>5. Vormistab erinevate materjalide (näit. PVC, seinakattematerjal) liitekohad, ääristab tekstiilkatte servad või paigaldab sobivad liistud, lähtudes tööülesandest.</p>	
B.3.4 Tehisvaik pinnakatete paigaldamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Kontrollib ruumi sisekliima ja töötingimuste vastavust nõuetele ning aluspinna sobivust epoksüvaik pinnakattega katmiseks (aluspinna materjal ja selle vastavus, kalded, krobelsus/struktuur, poorsus, puhtus, praod, konarused ning aluspinna temperatuur ja niiskus).</p> <p>2. Valmistab ette aluspinnad freesimise, haavlipritsi või lihvimise teel ja täidab sügavikud, augud, poorid ja ebatasasused. Krundib aluspinna, kasutades sobivaid töövõtteid ning sobivat krunti.</p> <p>3. Kannab pinnale tehisvaik pinnakatte rullimise, hõõrutamise, puistamise, pihustamise või pahteldamise teel, lähtudes tootesüsteemist.</p> <p>4. Vormistab vastavalt tootesüsteemi kirjeldusele läbiviigud ja liitekohad.</p>	
B.3.5 Madalama kvalifikatsiooniga põrandakatjate nõustamine ja juhendamine	EKR tase 4
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Juhendab madalama kvalifikatsiooniga kolleege, pakub tuge tekkinud probleemide ja küsimuste lahendamisel; aitab tõsta juhendatava töö kvaliteeti, õpetades vajalikke ja kasulikke töövõtteid.</p> <p>2. Jälgib juhendatava töö kvaliteeti ja kehtestatud nõuetest kinnipidamist.</p>	

3. Annab juhendatavale selgesõnaliselt ja õigeaegselt tagasisidet tema tegevuse kohta.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	22-14122021-1.3.3/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Kaupo Tammepuu, Vanalinna Ehitus OÜ Rain Vahtla, Puko OÜ Jaan Vikat, SIA Caparol Baltica Eesti filiaal Tiina Friedrichson, Tartu KHK Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool Margus Mägedi, Marcellus OÜ Rain Ader, RM Stock OÜ Hants Olop, Loyatic OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	40
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	14.12.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	05.05.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7122 Põrandategijad ja plaatijad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Floor Covering Installer, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1	Keelte oskustasemete kirjeldused
Lisa 2	Digipädevuste enesehindamise skaala